

Överprövningsutredningen från ett leverantörsperspektiv

Christian Martinsson, Advokat, MAQS Advokatbyrå

- Överprövningsutredningens syfte: finna sätt att komma till rätta med de problem som orsakats, både samhällspolitiskt och för berörda aktörer, av att upphandlingar stoppas när de begärs överprövade i domstol
- Två olika strategier:
 - Försöka minska antalet överprövningar genom antingen ansökningsavgifter eller processkostnadsansvar
 - Vidtagande av åtgärder som minskar de negativa konsekvenserna av att en upphandling blir överprövad

Överprövningsutredningen (SOU 2015:12)

- Överprövningsutredningen överlämnade sitt betänkande ”*Överprövning av upphandlingsmål m.m.*” till regeringen den 2 mars 2015
- Betänkandet innehåller sex konkreta förslag på ändringar i LOU och LUF

Förslag 1 – Processkostnader ej ersättningsgill skada

- Överprövningsutredningen föreslår att det införs en regel som innebär att kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat (processkostnader) som en part skäligen har behövt för att ta tillvara sin rätt inte utgör ersättningsgill skada
- Förslaget syftar till att återställa balansen mellan parterna i upphandlingsmål
- Ansökningsavgifter eller processkostnadsansvar är enligt utredningen inte en framkomlig väg
- Förslaget innebär en ändring av rättspraxis

Förslag 2 – Påtalandeskyldighet

- Utredningen hade i uppdrag att överväga om det ska införas en preklusionsfrist
- Föreslår istället den så kallade ”mellanvägen” – en påtalandeskyldighet (alternativ lösning till renodlad preklusionsfrist)
- Leverantörer ska ha en påtalandeskyldighet avseende fel och brister som finns innan halva tiden för att lämna anbudsansökan eller anbud i upphandlingen löpt ut

Förslag 2 – Påtalandeskyldighet

- Rätten kan endast besluta om ingripande om leveratören visat att anmärkning mot felet eller bristen gjorts hos UM/UE eller hos allmän förvaltningsdomstol inom rätt tid
- Anmärkning får dock alltid göras inom tio dagar från det att leverantören fick kännedom eller borde fått kännedom om felet eller bristen
- Förslagets syfte: förstärka incitamenten till dialog mellan leverantörer och UM/UE hellre än domstolsprocesser

Förslag 3 – Nya omständigheter och bevis

- Ny regel i upphandlingslagarna som innebär att en part i kammarrätten till stöd för sin talan får åberopa en omständighet eller bevis som inte lagts fram tidigare endast om:
 - parten gör sannolikt att omständigheten eller beviset inte har kunnat åberopas vid förvaltningsrätten eller
 - att parten annars haft giltig ursäkt att inte göra det
- Förslagets syfte: effektivare upphandlingsprocess om processen koncentreras till underrätt
- Förslaget innebär en ändring av rättspraxis

Förslag 4 – Max 90 dagars handläggning i FR

- Ny regel i upphandlingslagarna som föreskriver att överprövningar ska handläggas skyndsamt
- Om inte synnerliga hinder finns ska förvaltningsrätten avgöra mål om överprövning av upphandling innan 90 dagar har gått från det att ansökan om överprövning inkom till rätten

Förslag 5 – Direktupphandling under överprövning

- Om en ansökan om överprövning inte stannar vid förvaltningsrättens avgörande eller inte avgjorts inom 90 dagar vid förvaltningsrätten bör en UM/UE kunna direktupphandla under överprövningstiden till dess att en ny upphandling kunnat genomföras
- Övriga förutsättningar för synnerlig brådska måste dessutom vara uppfyllda
- Förslaget innebär att det i lagtexten anges ett exempel på omständighet som kunnat förutses av en UM/UE: att en upphandling begärs överprövad och att överprövning sker i en instans

Förslag 6 – Frist för talan om skadestånd

- Den tidpunkt från vilken fristen för att väcka talan om skadestånd ska räknas borde enligt utredningen ändras för att uppnå förenlighet med unionsrätten
- Nuvarande reglering: Talan om skadestånd ska väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då avtal har slutits mellan UM/UE och en leverantör eller har förklarats ogiltigt genom ett lagakraftavgörande

Förslag 6 – Frist för talan om skadestånd

- Förslaget: Talan om skadestånd ska väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då leverantören fick kännedom om eller borde ha fått kännedom om att avtal har slutits mellan UM/UE och en leverantör eller från den tidpunkt då avtal har förklarats ogiltigt genom ett lagakraftavgörande
- Ändringen föreslås inte gälla för upphandlingar som genomförs enligt bestämmelserna i 15 kap. LOU/LUF

Vad händer nu?

- Överprövningsutredningens förslag har varit ute på remiss
- Regeringen ska nu ta fram lagförslag som skickas till Lagrådet för yttrande
- Överprövningsutredningens förslag är att ändringarna i upphandlingslagarna ska träda i kraft den 1 januari 2017

Kontaktuppgifter

Christian Martinsson, Advokat

Telefon: 031-763 25 42

Mobil: 0768 66 15 42

christian.martinsson@maqs.com